

A magyar gyógytornászok migrációs és pályaelhagyási magatartásának felmérése

Pónusz Róbert¹, Hock Márta², Endrei Dóra^{1,3}

¹Pécsi Tudományegyetem Klinikai Központ Orvosigazgatás

²Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Fizioterápiás és Sporttudományi Intézet

³Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Egészségbiztosítási Intézet

Összefoglalás

Célkitűzés: A magyar egészségügyi ellátórendszerben hatványozódik az egészségügyi szakdolgozók külföldi munkavállalás, illetve a pályaelhagyás irányába történő motivációjának növekedése, melynek háttérében számos tényező állhat. Célunk, a magyar gyógytornászok migrációs-, és pályaelhagyási magatartásának felmérése, illetve e magatartásokat kiváltó tényezőkkel kapcsolatos átfogó ismeretek közlése.

Adatok és módszerek: 2014. áprilistól augusztusig vizsgáltuk a Magyarországon munkát vállaló gyógytornászokat. Az adatgyűjtést egy saját szerkesztésű kérdőív segítségével végeztük, online formában. Kizárólag az országhatáron belül praktizáló gyógytornászok kerülhettek be vizsgálatunkba, kiket kényelmi mintaválasztás alapján érünk el (n=215). Az adatokat SPSS 20.0 statisztikai szoftverrel elemeztük. Szignifikancia határunk $p < 0,05$ volt.

Eredmények: Eredményeink szerint az életkor ($p < 0,05^{**}$) és a munkahelyen tapasztalt anyagi megbecsülés mértéke ($p < 0,01^{***}$) jelentősen befolyásolja a migrációs gondolatok megjelenését. A gyógytornász pálya elhagyását a minta tagjainak 50,6%-a fontolgatja (n=109), melynek leggyakoribb okai a kedvezőtlen anyagi-, és erkölcsi megbecsülés, valamint a szakmai előrelépés hiánya ($p < 0,01^{***}$) ($p < 0,01^{***}$) ($p < 0,01^{***}$).

Megbeszélés: Annak érdekében, hogy a magasan képzett szakemberek ne döntsenek az ország, illetve az egészségügyi pálya elhagyása mellett, törekedni kellene mind az anyagi-, mind az erkölcsi megbecsülés mértékén történő javításra, ugyanakkor biztosítani kellene a számukra szükséges kedvezőbb szakmai előrelépésre való lehetőséget is.

Kulcsszavak: migráció, pályaelhagyás, gyógytornász

Survey of the Hungarian physiotherapists' migration and career changing behaviour

Summary

Objective: There is an increasing motivation among professional workers within Hungarian healthcare system towards foreign employment or career change. Our goal is to assess Hungarian physiotherapists' migration and career changing behavior and understand the underlying factors.

Data and methods: We studied physiotherapists employed in Hungary during a period of five months (from April to August, 2014). For data collection our own edited questionnaire in online form was used. Only physiotherapists who practice in Hungary were included. The data were analyzed by SPSS 20.0 statistics software. The significance limit was $p < 0.05$.

Results: Our results suggest that age ($p < 0.05^{**}$) and the rate of financial appreciation experienced in the workplace ($p < 0.01^{***}$) significantly affects the appearance of migratory thoughts. 50,6% of the subjects involved in the study are considering to leave the physiotherapist career ($n=109$), the most common causes for that are unfavorable financial and moral recognition and the lack of possibilities in career advancement ($p < 0.01^{***}$), ($p < 0.001^{***}$), ($p < 0.001^{***}$).

Discussion: In order to prevent our already highly-qualified colleagues from leaving the country or from considering to leave the profession, we should concentrate on increasing the financial and moral appreciation of the profession within the Hungarian healthcare system and also to provide better opportunities for career advancement.

Keywords: migration, career change, physiotherapist

Irodalom

1. Coomber B, Bariball KL. Impact of satisfaction components on intent to leave and turnover for hospital-based nurses. *International Journal of Nursing Studies*, **2007**; 44 (2): 297-314
2. Molics B, Hanzel A, Nyárády J, Sebestyén A, Boncz I, Sélleyné Dr. Gyuró M, Kránicz J. Fizioerápiás járóbetegellátás igénybevételi mutatói a mozgásszervi kórképek kezelésében. *Magyar Traumatológia Ortopédia Kézsebészet Plasztikai Sebészet*, **2013**; 56(4): 199-209.
3. Molics B, Kránicz J, Schmidt B, Sebestyén A, Nyárády J, Boncz I. A fizioerápiás jellegű tevékenységek igénybevételi mutatói a járóbeteg szakellátásban az alsó végtag traumatológiai kórképek esetében. *Orv Hetil.* **2013**;154(25):985-92.
4. Molics B, Ágoston I, Endrei D, Éliás Zs, Kránicz J, Schmidt B, Boncz I. A fizioerápiás jellegű tevékenységek éves egészségbiztosítási finanszírozásának meghatározása a járóbeteg szakellátásban. *Nővér.* **2012**; 25(6):21-27.
5. Horváth Á, Patczai B, Molics B, Mintál T. Elülső keresztszalag pótlást és proprioceptív rehabilitációt követő térdízületi vizsgálat stabilométerrel. *Magyar Traumatológia Ortopédia Kézsebészet Plasztikai Sebészet.***2013**; 56(1):. 9-16.
6. Jaromi M, Nemeth A, Kranicz J, Laczko T, Betlehem J. Treatment and ergonomics training of work-related lower back pain and body posture problems for nurses. *J Clin Nurs.* **2012**;21(11-12):1776-84.
7. Cs. Horváth Z, Sebestyén A, Osterle A, Endrei D, Betlehem J, Oláh A, Imre L, Bagosi G, Boncz I. Economic burden of long-term care of rheumatoid arthritis patients in Hungary. *Eur J Health Econ.* **2014**; 15(S1):131-135.
8. Endrei D, Molics B, Ágoston I. Multicriteria Decision Analysis in the Reimbursement of New Medical Technologies: Real-World Experiences from Hungary. *Value Health.* **2014**;17(4):487-9.
9. Boncz I, Vajda R, Agoston I, Endrei D, Sebestyén A. Changes in the health status of the population of Central and Eastern European countries between 1990 and 2010. *Eur J Health Econ.* **2014**; 15(S1): 137-141.
10. Boncz I, Sebestyén A, Pinter I, Battyány I, Ember I. The effect of an organized, nationwide breast cancer screening programme on non-organized mammography activities. *J Med Screen.* **2008**; 15(1):14-17.
11. Boncz I, Sebestyén A, Pinter I, Betlehem J, Kriszbacher I, Csere T, Mangel L, Bodis J. Age-group specific gap between treatment cost of and mortality due to breast and colorectal cancer. *J Clin Oncol.* **2007**; 25(28): 4501-4502.
12. Boncz I. Prevention of cervical cancer in low-resource settings. *JAMA.* **2006**; 295(11):1248.
13. Boncz I, Sebestyén A, Dobrossy L, Otto S. The role of immunochemical testing for colorectal cancer. *Lancet Oncol.* **2006**; 7(5):363-364.
14. Boncz I, Sebestyén A, Dobrossy L, Pentek Z, Budai A, Kovacs A, Dozsa C, Ember I. The organization and results of first screening round of the Hungarian nationwide organised breast cancer screening programme. *Ann Oncol.* **2007**; 18(4):795-799.
15. Kriszbacher I, Olah A, Bodis J, Boncz I. Health sciences research in Hungary. *CMAJ.* **2007**; 176(6):809-812.
16. Váczi A, Feith H.J, Némethné G.E, Soósné K.Zs, et al, Szakmai karrierrel és jövőképpel kapcsolatos hallgatói attitűdök a Semmelweis Egyetemen. *Nővér.* **2013**; 26(3):3-8.
17. Gelsema TI, Margot VVD, Stan M, Marloes J, et al, A longitudinal study of job stress in the nursing profession: casuses and consequences. *Journal of Nursing Management.* **2006**; 14, pp. 288-289

18. Piczil M, Kasza B, Markovic M, Pikó B. Határon innen és túl. *Nővér*. **2005**; 118(2):3.
19. Hagney D, Plank A, Parker D, Extrinsic and intrinsic work values: their impact on job satisfaction in nursing. *Journal of Nursing Management*. **2006**; (14):271-281
20. Fochsen G, Sjögren K, Josephson M, Lagerström M. Factors contributing to the decision to leave nursing care: a study among Swedish nursing personnel. *Journal of Nursing Management*. **2005**; 13 (4):338–344
21. Németh A, Irinyi T, Egészségügyi szakdolgozók pályahagyási szándéka Csongrád megyében. *Nővér*, **2012**; 25 (3):1-36.
22. Újváriné AS, Zrinyi M, Toth K, Zekanyne IR, et al, Intent to stay in nursing: internal and external migration in Hungary. *Journal of Clinical Nursing*, **2011**; 20 (5):882-891.
23. Irinyi T, Németh A, Szerepet játszik-e a munkavesztéstől való félelem az egészségügyi szakdolgozók mindennapjaiban? *Nővér*. **2013**; 26 (2):27-33.
24. Betlehem J, Olah A. Letter to the editor: Refers to: Xtreme nursing and the nursing shortage. *Nursing Outlook*. **2007**; 55(4):165.
25. Tóth T. Az egészségügy nagy kihívása- szakdolgozói elégedettség és pályaelhagyás, In: *Egészségügyi Menedzsment*. **2004**; 6(1):48-50
26. Kovácsné T.A, Feith H, Balázs P, A Diplomás ápoló hallgatók pályaválasztási motivációja és a pályaelhagyás. *Nővér*, **2004**; 17 (6): 9.
27. Josephson, M, Lindberg P, Voss M, Alfredsson L, et al, The same factors influence job turnover and long spells of sick leave- a 3-year follow-up of Swedish nurses. *European Journal of Public Health*. **2008**; 18 (4):380–385
28. Sidebotham M, Ahern K, Factors influencing midwifery migration from the United Kingdom to Australia, *International Nursing Review*. **2011**; 58 (4):498-504
29. Zander B, Dobler L, Busse R, The introduction of DRG funding and hospital nurses changing perceptions of their practice environment, quality of care and satisfaction: comparison of cross-sectional surveys over a 10-year period. *International Journal of Nursing Studies*. **2012**; 50 (2): 219-229
30. Duverne A, Carnet D, d'Athis P Quantin C, French doctors working in Great Britain: a study of their characteristics and motivations for migration. *Revue d'Épidémiologie et de Santé Publique*. **2008**; 56 (5):360-373
31. Endrei D, Zemlényi A, Molics B, Ágoston I, Boncz I. The effect of performance-volume limit on the DRG based acute care hospital financing in Hungary. *Health Policy*. **2014**; (2-3):152-156.
32. Boncz I, Kaló Z, Mohamed Ibrahim MIB, Greenberg D. Further steps in the development of pharmacoeconomics, outcomes research, and health technology assessment in Central and Eastern Europe, Western Asia, and Africa. *Value Health Regional*. **2013**; 2(2): 169-170.
33. Boncz I, Sebestyen A. Financial deficits in the health services of the UK and Hungary. *Lancet*. **2006**; 368(9539):917-918.
34. Boncz I, Nagy J, Sebestyen A, Korosi L. Financing of health care services in Hungary. *Eur J Health Econ*. **2004**; 5(3): 252-258.
35. Boncz I, Nagy J. A Homogén Betegségcsoportok (HBCS) rendszerének 10 éves tapasztalatai finanszírozói oldalról. *Egészségügyi Menedzsment*. **2003**; 5(2): 21-27.